

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

ZLÍN

Inspekční zpráva

**Domov mládeže při Středním odborném učilišti obuvnickém
a Učilišti Svit, spol. s r. o.**

nám. T. G. Masaryka 1279, 760 01 Zlín

Identifikátor: 600 014 479

Zřizovatel: Svit a. s. Zlín, tř. T. Bati 1970, 762 02 Zlín

Referát školství OÚ Zlín, Zarámí 88, 760 61 Zlín

Termín konání orientační inspekce: 23. - 24. leden 2001

Čj.	154 09/01-5042
Signatura	oo5lu318

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Domov mládeže (DM) je součástí Středního odborného učiliště obuvnického a Učiliště Svit, spol. s r. o. Nachází se v objektu školského areálu založeného v rámci Baťova projektu třicátých let na výstavbu továrny a jejího kompletního moderního zázemí ve městě Zlín.

Kapacita DM je 450 lůžek. V současné době probíhá postupná rekonstrukce ubytovacích prostorů ze II. kategorie na I. kategorii. V průběhu inspekce zde bylo ubytováno 59 žáků Středního odborného učiliště (SOU) obuvnického, jiných zlínských středních odborných škol a učilišť a vyšších odborných škol. Renovované ubytovací prostory slouží komerčním účelům - jako ubytovna dospělých včetně vysokoškoláků.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovný program

Cíle a úkoly výchovného programu jsou obsaženy v plánech školy a domova mládeže, jsou reálné a daří se je plnit. Úkolem je poskytovat žákům středního odborného učiliště, učiliště i středních odborných škol výchovnou péči částečně nahrazující rodinu a odpovídající výchovně vzdělávacímu programu SOU obuvnického, ale i středních odborných škol, jejichž žáci jsou v domově mládeže ubytováni. Výchovný program odpovídá zásadám pedagogiky volného času, vychovatelka respektuje dobrovolnost a svobodnou volbu činností. Žáci využívají nabídky řízených činností organizovaných přímo DM, ale i jinými subjekty (školy ve městě Zlíně, sportovními oddíly). Sociálně patologické jevy jsou řešeny individuálně, v případě nezletilých žáků v součinnosti s rodiči, případně se školou, kde žák studuje.

Výchovně vzdělávací program domova mládeže vzhledem k jeho poslání, skladbě ubytovaných žáků a podmínkám, ve kterých činnost probíhá, je hodnocen jako průměrný.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Zkušená vychovatelka, která vede výchovně vzdělávací činnost, má odbornou i pedagogickou způsobilost dle ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Celodenní pedagogický dozor v době přítomnosti žáků nebyl plně zabezpečen, neboť v domově mládeže pracuje pouze jedna vychovatelka.

V budově domova mládeže, kde je současně i ubytovna, pracuje vedoucí ubytovny, vrátní, údržbář a uklízečky. V době inspekce vychovatelka vedla v deníku výchovné skupiny dvacet šest žáků (sedmáct žáků SOU obuvnického, tři žáky učiliště obuvnického, jednoho žáka soukromé střední odborné školy, tři žáky soukromé střední pedagogické školy a dva žáky soukromé střední hotelové školy). Z dalších třiceti tří žáků ubytovaných v domově mládeže tři studují ve vyšší odborné škole zdravotnické, jeden v soukromé vyšší odborné škole umělecké a dvacet devět žáků v soukromé vyšší odborné škole filmové. Tito žáci mají tzv. penzionové ubytování a v případě zájmu se mohou ve volném čase zúčastňovat aktivit pořádaných domovem mládeže.

Domov mládeže je umístěn ve starší pětipodlažní budově postavené v baťovském stylu třicátých let. V přízemí budovy mají žáci možnost využívat fitcentrum, společenský sál, kuchyň s kvalitním zázemím a na jednotlivých patrech televizní klubovnu - učebnu, kuchyňku a sociální

zařízení. Ubytování patří do II. kategorie - sprchy a WC jsou společné. Celodenní stravování je umožněno na základě smlouvy v blízkém Domově mládeže Zlín. Pitný režim je zajištěn instalovaným automatem na chodbě domova mládeže a k přípravě vlastních nápojů slouží také kuchyňky. Žáci mohou využívat i vlastní elektrospotřebiče.

Děvčata a chlapci jsou ubytováni odděleně ve vyčleněných částech jednotlivých pater převážně ve čtyřlůžkových pokojích. Pokoje mají dostatečné prostory pro studium i soukromí. Vybavení pokojů je standardní, spíše zastaralé, a nepůsobí esteticky příznivě. V době inspekce bylo všude čisto, avšak většina prostorů domova mládeže (chodby, pokoje, klubovna, sociální zařízení) až dosud nezaznamenala žádnou rekonstrukci, modernizaci nebo obnovu. V současné době v objektu postupně probíhá rekonstrukce velkých pokojů na samostatné ubytovací buňky se dvěma pokoji, kuchyňkou a sociálním zařízením, které jsou zatím využívány pro potřeby ubytovny dospělých.

Sociální zařízení je oddělené podle pohlaví. Na jednom z pater je místnost - pracovna vychovatelky, která je využívána i jako kancelář ubytovny.

V zásadách pro výchovu mimo vyučování je stanoven režim dne, ve kterém mají žáci dostatek času pro zabezpečení osobních potřeb a školních povinností. Denní řád stanoví čas pro budíček, studijní dobu, mimoškolní činnost, program dle pokynů vychovatele a dobu nočního klidu. Denní režim se týká ubytovaných nezletilých i zletilých žáků středních odborných učilišť, učiliště a středních odborných škol. Výjimku tvoří individuální vycházky, které se udělují u nezletilých žáků pouze do 22:00 hodin a zletilým žákům jsou umožňovány i do pozdějších hodin. Žáci vyšších odborných škol (převážně Vyšší odborné školy filmové Zlín) mají režim, který vychází z vnitřního řádu pro ubytované v domově mládeže s dodržováním nočního klidu.

Personální podmínky vzhledem k nedostatečnému pedagogickému zabezpečení jsou nevyhovující. Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné.

Souhrnné hodnocení uvedených podmínek domova mládeže je pouze vyhovující.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnosti ve výchovné skupině odpovídají věkové struktuře a studijnímu zaměření ubytovaných žáků.

Nabídka pravidelných zájmových aktivit obsahuje společné vaření, pečení, stolování, dále poslech hudby a sportovní činnosti (stolní tenis, posilování). V době inspekce probíhala pravidelná zájmová činnost vaření vedená vychovatelkou. Zúčastnili se jí nezletilí i zletilí žáci z výchovné skupiny. Vychovatelčin velmi pěkný přístup k žákům a následně jejich zájem dotvářely celkovou rodinnou atmosféru. Prostorové a materiální podmínky pro uvedenou zájmovou aktivitu jsou velmi příznivé.

Odpočinkové a rekreační činnosti jsou zařazeny v režimu dne a žáci domova je využívají. Individuální odpočinkové aktivity ubytovaných probíhají ve společné místnosti - klubovně a v pokojích. Vychovatelka respektuje soukromí žáků. Odpočinkové činnosti byly v rámci orientační inspekce sledovány a probíhaly klidně, žáci při nich respektovali nároky ostatních spolubydlících. Mezi odpočinkové činnosti se zařazují příležitostné zájmové aktivity vlastní i pořádané jinými institucemi, jsou to např. divadelní představení, besedy, výlety, aranžování květin, návštěva kina, poslechové diskotéky apod. V domově mládeže jsou ubytováni i žáci, kteří mají pravidelný trénink v oddílech kopané, lyžování a kickboxu.

Doba pro přípravu na vyučování je vyhrazena v denním režimu. Probíhá v odpoledních hodinách individuálně a podle potřeb žáků. Vychovatelka v případě zájmu žáky doučuje nebo

pomáhá při jejich přípravě na vyučování. Uvedené aktivity byly v době inspekce zaznamenány. Žáci mají rovněž povinnost podílet se na zachovávání pořádku a úklidu ve svých pokojích.

Žáci vyšších odborných škol se věnují ve volném čase činnostem souvisejícím se zaměřením a typem jejich škol (vyšší odborné školy filmové a umělecké).

Účelnost a vhodnost organizace výchovně vzdělávací činnosti se zaměřením na volnočasové aktivity je velmi dobrá.

Motivace a hodnocení

Vedení domova informuje o nabídce činností a dalších aktivit na začátku školního roku i v jeho průběhu. Žáci jsou pro jednotlivé činnosti motivováni hlavně přístupem a jednáním vychovatelky.

Hodnocení chování žáků a výchovná opatření jsou v souladu s ustanoveními vyhlášky MŠMT č. 64/1992 Sb. ze dne 28. ledna 1992, o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů. Vychovatelka využívá průběžně zejména ústních hodnocení, osobní jednání se vedou formou pohovorů se žáky. Informace o důležitých výchovných opatřeních jsou zasílána zákonným zástupcům. Způsob motivování a hodnocení je účinný, pomáhá uskutečňovat výchovné záměry domova a rozvíjet osobnost ubytovaných žáků. Ve sledované výchovné skupině byly uplatňovány prvky vzájemné spolupráce a soutěživosti mezi žáky.

Účinnost motivace a forem hodnocení je velmi dobrá.

Interakce a komunikace

Vzájemné vztahy mezi ubytovanými žáky navzájem a k vychovatelce byly pěkné a přátelské. Komunikace při výchovné práci probíhala v přátelském duchu. Hlavní formou jednání vychovatelky s žáky je individuální pohovor.

V některých případech řeší vzdělávací a výchovné problémy žáků sama vychovatelka, přičemž využívá vlastního odborného vzdělání a dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Úroveň interakce a komunikace je velmi dobrá.

Celkové hodnocení výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže

Výchovný program obsahuje dostatečnou nabídku zájmových a volnočasových aktivit, která je vzhledem k podmínkám a počtu ubytovaných žáků hodnocena jako průměrná. Způsob vedení sledovaných aktivit je souhrnně hodnocen jako velmi dobrý. Personální podmínky jsou nevyhovující, protože není zajištěn pedagogický dozor během celého dne v době přítomnosti žáků v DM. Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné, umožňují plnit výchovný program a jeho poslání. Motivace a hodnocení, vzájemné vztahy a komunikace s ubytovanými žáky přispívají k naplnění výchovného programu domova a jsou celkově velmi dobré.

Celkové hodnocení kvality výchovně vzdělávacích činností domova je průměrné.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy má zájem o ubytování co největšího počtu žáků svých i z jiných středních škol a učilišť ve Zlíně. Vzhledem k velké ubytovací kapacitě DM je možno využívat jeho prostory rovněž ke komerčním účelům - k ubytování dospělých. Významná je také pomoc místní univerzity, která má nedostatek míst ve vysokoškolských kolejiích a využívá možnosti ubytovat své studenty v tomto zařízení.

Prioritou plánu je postupné dokončení rekonstrukce celého objektu podle současných požadavků na moderní ubytování I. kategorie.

Pedagogové jsou se záměry vedení týkajícími se domova mládeže seznamováni na poradách a účastní se např. vytváření plánu činností. Prevenci sociálně patologických jevů je ze strany vedení školy, domova mládeže i vychovatelky a ve spolupráci s výchovnou poradkyní a koordinátorkou protidrogové prevence věnována žádoucí pozornost. Tohoto tématu se týkají také besedy pořádané školou v prostorech DM.

Informace o mimoškolních aktivitách uskutečňovaných v DM jsou obsahem výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 1999/2000.

Oblast plánování a koncepčního rozvoje domova mládeže je hodnocena jako průměrná.

Organizování

Vedením domova mládeže ředitelka pověřila pracovníka s vysokoškolským vzděláním technicko-ekonomického zaměření (bez doplňujícího pedagogického studia). Vedoucí DM je členem vedení školy a účastní se všech jeho porad.

V DM pracuje v době od 13:00 do 21:00 hodin jedna vychovatelka, jejíž kvalifikace odpovídá vyhlášce č. 139/1997 Sb. Tato vychovatelka pracuje částečně také jako hospodářka a ubytovatelka dospělých. Činnost vychovatele vykonává do určité míry také vedoucí DM (kontrola ranního vstávání, pořádku v pokojích a odchodu do školy či zaměstnání) a noční vrátní. Ve vrátnici budovy DM je zajištěna nepřetržitá služba. Počet výchovných pracovníků neodpovídá počtu ubytovaných žáků podle § 20 odst. 2 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Náplň pracovních činností zaměstnanců DM se jeví jako předimenzovaná (další informace viz kapitola Podmínky výchovně vzdělávací činnosti).

Ve školním roce 2000/2001 byla ke dni inspekce v DM jedna výchovná skupina s celkovým počtem 26 žáků, čímž byl překročen počet 24 ubytovaných žáků stanovený ve vyhlášce o domovech mládeže. Ředitelka postupovala podle ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky č. 64/1992 Sb. ze dne 28. ledna 1992, o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů, a stanovila výjimkou vyšší počet žáků ve výchovné skupině. Žáci z vyšších odborných škol nejsou vedeni ve výchovných skupinách, mají tzv. penzionové ubytování.

Stanovený režim dne DM odpovídá požadavkům a individuálním potřebám jak nezletilých, tak zletilých ubytovaných žáků středních odborných škol a učilišť. Plnoletí žáci vyšších odborných škol dodržují vnitřní řád domova, činností organizovaných DM se účastní dobrovolně podle zájmu.

Vnitřní řád domova mládeže je začátkem školního roku dán písemně k dispozici každému žákovi, takže jak žáci, tak jejich rodiče jsou o podmínkách soužití v DM informováni. Řád obsahuje přehledně formulovaný seznam práv i povinností ubytovaných.

Povinná dokumentace DM je vedena podle zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 354/1991 Sb. Ochrana osobních dat žáků i zaměstnanců je zajištěna.

Kvalita organizačního uspořádání domova mládeže vykazuje ještě vyhovující úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k malému počtu zaměstnanců domova mládeže (vedoucí DM, jedna vychovatelka, čtyři vrátní na plný a jeden na částečný úvazek) jsou řízení a kontrola činnosti zajišťovány operativně. Systém hmotné i morální stimulace a pravidelného hodnocení zaměstnanců podle známých kritérií je zpracován písemně v dokumentech nazvaných Motivační program zaměstnanců školy a Kritéria hodnocení podřízených. Další vzdělávání pedagogů není vzhledem k profesní a věkové skladbě zaměstnanců domova mládeže plánováno.

Vedení a motivování zaměstnanců DM má odpovídající standardní úroveň a je hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka SOU se v domově mládeže účastní častých akcí, které škola pořádá v kulturním sále DM. Její kontrolní činnost se týká převážně technické a ekonomické oblasti, ale je seznamována i s výchovnými problémy žáků. Ve svém plánu kontrolní činnosti ředitelka školy nemá úsek domova mládeže písemně zahrnut. Kontrolou každodenního provozu domova mládeže byl pověřen vedoucí úseku domovů, přenesení těchto kontrolních kompetencí není písemně formulováno.

Vedoucí úseku domovů mládeže má písemně vypracovaný celoroční plán kontroly v DM s konkrétně stanovenými oblastmi a cíli kontrolní činnosti. Jednou za čtvrt roku vedoucí předkládá hodnocení DM a kontrolní zjištění v technické a ekonomické oblasti na poradě vedení školy. Vychovatelka informuje třídní učitele o činnosti a chování ubytovaných žáků.

Výchovné problémy se řeší okamžitě, o opatřeních v této oblasti jsou vedeny zápisy v osobních spisech žáků včetně záznamů o telefonátech či dopisech rodičům.

Kontrolní mechanismy úseku domova mládeže jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení domova mládeže

Oblast řízení domova mládeže vykazuje potřebný standard, nedostatek byl shledán v oblasti organizačního uspořádání DM.

Celkově je řízení domova mládeže hodnoceno jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 21 514/2000-21 ze dne 28. srpna 2000
- Výpis z obchodního rejstříku, vedeného Krajským obchodním soudem v Brně, oddíl C, vložka 37357 ze dne 28. srpna 2000, číslo výpisu 78935/2000

- Živnostenský list čj. ZL-L/395/00-P, ev. č. 370502-32686 ze dne 25. května 2000
- Závazný posudek okresního hygienika ze dne 5. října 1995, čj. 4319-231.5/1995
- Organizační řád školy - úsek domovy - charakteristika činnosti a úsek ubytování
- Úsek domovy - organizační schéma
- Plán kontrolní a hospitační činnosti úseku domovů na školní rok 2000/2001
- Opatření ředitele SOU obuvnického a Učiliště Svit, spol. s r. o. ze dne 29. srpna 2000
- Výkaz o domově mládeže podle stavu k 15. říjnu 2000 - Škol (MŠMT) V 19-01
- Přehled počtu ubytovaných ze dne 5. ledna 2001
- Kriteria hodnocení podřízených ze dne 31. srpna 1999 a Motivační program zaměstnanců školy
- Plán činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Smlouva o zajištění stravování ze dne 1. září 2000
- Mimoškolní činnost ubytovaných žáků v měsících září, říjen, listopad, prosinec - školní rok 2000/2001
- Výchova mimo vyučování ze dne 1. září 2000
- Vnitřní řád pro ubytované v domově mládeže ze dne 1. září 2000
- Povinná dokumentace školského zařízení podle § 45 b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, povinná dokumentace podle § 32 odst. (1) písmeno j), k) vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, tj. přihlášky žáků do domova mládeže a deník výchovné skupiny
- Další dokumentace domova mládeže - osobní spisy ubytovaných žáků

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Přátelská atmosféra domova mládeže
- Převážně pozitivní zaměření hodnocení ubytovaných žáků
- Možnost užívat kuchyňky na jednotlivých patrech

Negativa:

- Personálně nedostatečně zabezpečený provoz domova mládeže
- Předimenzovanost náplně pracovní činnosti vedoucího DM a vychovatelky
- Nižší estetická úroveň obytných prostorů II. kategorie

Doporučení:

- Zlepšit vybavení a estetické prostředí pokojů, chodeb, klubovny, sociálního zařízení
- Napomoci vytvořit žákovskou samosprávu
- Oddělit, případně vyčlenit samostatně domov mládeže od ubytovny

Celkové hodnocení školy

Na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení má kvalita výchovně vzdělávací činnosti a řízení v domově mládeže průměrnou úroveň.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu se stanovenou koncepcí a výchovně vzdělávacím programem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v. r.
Členka týmu	Mgr. Věra Víchová	Věra Víchová v. r.

Ve Vsetíně dne 28. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. února 2001

Razítko

Ředitelka školy:

Podpis:

Mgr. Marta Fojtíková

Marta Fojtíková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti domova mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel domova mládeže podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Svit a. s. Zlín, tř. T. Bati 1970, 762 02 Zlín	2001-02-27	15/01
Referát školství OÚ Zlín, Zarámí 88	2001-02-27	16/01

Připomínky ředitelky

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky ŘŠ nebyly podány.